

جمعیت علمیہ اسلامیہ نك ناشر افکاریدر

مدیر مسئول :
مکتب قضاء معلملرندن
کلیدسلی منیر

سر محرر :
فاتح مجیز درسعاملرندن
توقاد مبعوثی
مصطفی صبری

صاحب امتیاز :
فاتح مجیز درسعاملرندن
استانبول مبعوثی
مصطفی عاصم

مندرجات

ادبیات	جمعیت علمیہ اسلامیہ نك بیاننامہ سی
مولودیہ محمد نوح	مجلس مبعوثانده صوفه لر ؟! م. صفوت
شکوفہ بہارستان طاهر المولوی	جنایات تحریر طاهر المولوی
مدرسہ نعیم	لزوم دیانتک بر نمونہ سی م. صفوت
ادبی باغچہ لر ع . طیار	بر ترجمہ حال عمر نصوحی
	عربجه نك لزوم تحصیل مکرلی محمد
	نسخہ سی ۱ غروشددر

آبونه اجرتی (پوستہ اجرتیلہ برابردر)

ممالک اجنبیہ ایچون :
۱۳,۰۰ فرانق
» ۶,۰۰

استانبول وولایات ایچون :
برسنه لکی ۵۰ غروش
القی آیانی ۲۵ »

درج اولنیمان اوراق اعاده ایدلمز

قارئلر مزه

اکثر مقالاته آیات کریمه واحادیث نبویه درج ایدلمش بولندیفی نظراعتبارہ آلتهرق رعایتسزلکده بولنامامسی رجا اولنور .

درسعادت

شرکت طبعیه . مطبعه سنده طبع اولنمشدر

بازار ایرتسی کونلری نشر اولنور دینی ، ادبی ، سیاسی و فنی هفته لاق غزته در

هیچ بر مبعوث طرفندن تصحیح ایدلمکسزین مجلسک
تاریخ مذا کراننده مضبوط قلمسی شایان اهمیت کور یلدیکندن
حقیقت ثابتک بوسبتون خلافتده اولان بویه برسوزی
قائله رد ایتمک وظیفه سی هیئت عاجزانه مزه ترتب الیشدر
والسلام علی من اتبع الهدی

جمعیت علمیة اسلامیة

مجلس مبعوثانده صوفته لر ؟؟؟ ..

کچن چهارشنبه کونی مجلس مبعوثانده بودجه
مذا کرده سی اثناسنده قره سی مبعوثی وصفی افندیکنک
اناره عرقیه علیهنده بیانانده بولندیفی صیره ده ایدی که
توقاد مبعوثی اسماعیل باشا حضرتلری : [اتحاد محمدی
دیه دیوان یولنه طویلانان برملیون سوخته یه نه دیرسک؟
ماتی آلت اوست ایتدی] ودها صکره وصفی افندی به

مجلس مبعوثان عثمانیک. مارتک اون التیسنه مصادف
اولان چهارشنبه کونی مذا کرده سی اثناسنده توقاد
مبعوثی اسماعیل باشا طرفندن سویلانیان و « برملیون
صوفته. » « تعیر حقارت آمیزی ایله باشلایان برفقرده دن
۳۱ مارت حادثه سابقه نیک بارنهم تنی طلبه علوم اوزرینه
یوکلتمک کی برذهابک حالابعض از هانده جای اضرار بولدیفی
آکلاشیلقمده در . اومسئله زائلده طلبه علومک برأت
ومعصومیتی خلافتده کی بدخواهان شایعه لر تدقیقات رسمیه
وحقایق تاریخیه ایله ابطال ایدیلوب یتمش اولدیفی
حالده مملکت مزک بر عناصر علمی و دینیسی هنوز نظراتهام
آلتنده طوتمق ارزوسنی کوسترن اقوال واحواله نأسف
ایتمک قابل دکلدر. کرچه اسماعیل پاشادن صادر اولان
سوزلر مجلسجه درجه قیمت واهمیتی معلوم ایهده یه هر
حالده کندیسکنک بر مبعوث اولسی وبویه برسوزینک

محترم، اے معزز برمجسندہ مبعوثان صفیلہ سویلڈیکچون
حرمتی وظیفہ دن بیلہ کی تکرار ایدرز . شخصہ دکل ،
موقعہ ، سہلکنہ حرمت ایدرز . طلبہ علومى وبالجلہ
باشی صاریقیلری اومشؤم کونک حادثہ مشؤمہ . . .
اشتراکہ اتہام استدیکندن باشی صاریقیلردہ بویلہ برہمتی
نظارہاً نہدہ حقیقہ اوزرینہ آله جق کسہ بولندینی ایچون
اغزندن چیقان سوزک موردی کی مصرفی دہ کندیلریدر
دیر و کندیلرینہ اعادہ ایدرز .

تکرار ایدہلمک: پاشانک حالی معلوم اولدینی ایچون
سوزینک دہ دکرى یوقدر فقط برمجس مبعوثان صحیفہ سندہ
سویلنوب ماتک خزینہ اوراقندہ ملت یاشادقجہ اوسوزدہ
یاشاہجینی ایچون کرک حال کرک استقبال جہیلہ یک بیوک
بردگری وارد و اولق کرکدر . بز بو اسنادک کچنلردہ
باب عالی حریتک صوفتہلرہ اسنادیلہ ہیچ برفرقتی
کورمدیکمز کی ایکدہ بردہ طلبہ علومہ واقع اولان
مفتریانک بوکی موردلری منشألری اولہجغہ احتمال ویرمن
دکاز . اشته بویلہ سوزلر سویلنمہلی در . سویلنمہلیدردہ
هرکس دوستی دشمنی طانمہلیدر . بواعتبار ایلہ صوفتہلر
تعبیر اولسان زمرہ علمیہ اسلامیہ بوندن برشی غیب
ایتمامش بلکہ قزانمشدر . ہم دہ محترم بردوست (!)
قزانمشدر .

شمدی اصل صدہ کلہلم! اسماعیل یاشادبیورلرک: دیوان
یولنہ طویلانان برملیون صوفتہ نہدیرسک ؟ . . اگر
بوندن مقصدلری یالکمز دیوان یولنہ طویلانان ایسہ آنلر
یالکمز صوفتہ دکل بتون استانبول خلقی کوردکلری مشؤم
بر وقعہنک عاقبت الیمہنک متہالکانہ نہیمہنجر اولہجغنی
واو شامتک برآن اول اندفاعی کورمک ایچون
چیقمشدر . ایدیک: بیوک کوچک ، عالم ، جاہل ، زنکین
زوکورت هرکس سسوقافلرہ فیلامشدر حتی مبعوثان
محترمہمزنک بر چوغنی دہ مجلس مبعوثانہ کتیمہرک او غلبہلک

خطابا : [سہنک کی باشی صاریقلی ایدی اثبات ایدرم]
دیورددی . بز مجلس مبعوثاندہ بر مبعوثک آغزندن
چیقاجق اوفق برکھنک بیلہ ملکیتک منافعہ عائد اولاجغنی
قویاً بیلدیکمز ایچون اسماعیل پاشانک سوزلرینہ حرمت
ایتمکی وظیفہ دن بیلر . پارلامنتو مجلسلری دنیادہ حریتک
شرہستینک ، سربستی کلامک اک واسع برہمتسیدر .
اوت ! اولہ واسعک اورادہ سویلنیلان سوزلردن مادہ
ہیچ مسئولیت دہ یوقدر . آنک فوقندہ برسائل دہ یوقدر
واویلہ دہ اولق ایجاب ایدر ، دقت بیوریلورسہ «مسئولیت
مادیہ» یوقدر . دیدک . برعقل ایچون مسئولیت مادیہ
قورقوسی ہیچ قبیلندن اولدینی ایچون اہمیتسز برشی :
دیمکدر . فقط اورادہ اولہ بر مسئولیت وارک: مسئولیت
معنویہ در . اورادہ برکلمہ صرف ایدہجک برکسہ کندیسینی
حضور رب العالمیندہ ، الینیدہ وجدانک اوزرندہ کورہرک
صرف ایتک ایجاب ایدر . بونی ایسہ آکلامق و تطبیق
ایدہ بیلیمک ایچون قفا لازمدر قفا ! ! ! . . .

مجلس مبعوثانک مسئولیت قونطورولنی ایفا ایدن
شی ، قوت حق در واکا اتباع ایتک ایستیان افکار
ملتدر . حق ہر یردہ و ہر زمان حقدر . بناء علیہ
ہر نہر دہ و ہانکی زمان ایاق آلتنہ النیرسہ آنک اضاعہ
ایدلیدیکی تپہلندیکی اللہ دہ کورر . ملتدہ . . . اشته حق
اضاعہ ایدنلری دہ بونلر مادہ دکل ، معنأ مسئول ایدر .
اشتہ بوکا بناء «رأس الحکمة مخافة الله» بیورلمشدر ! ! . .
پاشا حضرتلوی بوسوزلری سویلرکن اغزندن
چیقان سوزک برقاعت وجدانیہ نتیجہ سندہ چیقدیغنی
و حضور رب العالمیندہ ، وافکار ملتدہ محاکمہ اولہجغنی
دوشونہرکی ، یوقسہ دوشونمہرک «بریرارلقی ، ریاکارلقی
ایچونمی سویلیدیکی بیلیمز ؟ ؟ ؟ ؟ . . .

بز بوراسینی پاشا حضرتلرینک احوالی ، حالی ،
مانعہ من باللرک رأینہ حوالہ ایدر و فقط ملتک اک

بتون آغز لرك قېلى بواندېنى : بصيرده ينه سربست حق
آنلرك سويلدكارنى وسويله بيلدكارنى ده اونو تماملېدر .
اسماعيل پاشا خضر تلى وصفي افندى به خطاباً [سنگ كې باشى
صارقلى ايدى اثبات ايدرم] بيوريورلر . بزوصفي افنديك
حصه سنه دوشنه قارشمايز فقط كندى حصه مزه دوشن
جهته كلينجه نه ايله واصل اثبات ايدم جكلرنى صورارز !!
سكوت ايدر لسه اثبات ايدم : جكلرينه كنديلرينك ده قانع
اولدېنى اكلارز . . . وبتون ملنده اكلار . ومادامكه بويله
بر فجيعة لك فاعلارنى بليورلر مش (!) واثبات ده
ايدم جكلر مش (!) نيچون ديوان حرب عرفى به كيدوب
بوجانيلرى (!) خبر وېر اثبات ايتامش كه آنلر شخصلرى
نامه جزايرنى چكوب مسلكلرى ومسلكلداشلى قورتيه
ايدلر !! . .

اسماعيل پاشايه صورارز تعبيرلرى وجهله هانكى
صوفتهك وقعه يه اشتراك ايتديكى ثابت اولدى ده ايسه
چكلدى ؟ . . ياخود جزاويرلدى . . .

يوقسه بزى آنلرى كه رمدك ؟ . . . اشته بوعظم وقعه لك
بار مسؤليتى ، مسؤليت معنويه سنى طلبه علوم چككمكه
تحمل ايدم مزلر . وچكه مزلر . فصل مادي مسؤليتدن رسماً
تبرى ايتمشلر ايسه مسؤليت معنويه سندن ده متبرى
اولدقلى بتون ملك باك . وجدانلرينك قضاغيته ابتر .
پاشا خضر تلى امين اولسونكه : ملك نظر نده تجلى ايدن
بو كې حقيقتلر اترق حقيقت شكلنى ألمش و نتيجه يى هر كس
اكلامشدر . بناء عليه بونك ده موددسى چكمشدر .

فقط تأسف ايديله جك برشى وازايسه او ده اسماعيل
باشانك بوسوزنى هيچ برردايدن اولدى . . انجق هر زمان
اولدېنى كې خنده لر ايله قارشى لاندى ؟ . . . شو حالده
لازم كلردى كه طلبه علومك مرجعى اولان مشيخت معلا ،
درس وكاتى آغوش حمايه سنده طوتدېنى صوفتهلرى
برشفقت پدران ايله حمايه ايچون آنلرك بويله بر تهجندن
متبرى اولدېنى رسماً بيان ايتديلر ايدى . هم ياكز بومسئله

ايچنده ايدى . شمدى بونلرك هيسنه مرتجع ديه جك
ايسه ك صوفتهلر ده حصه سنه دوشنه راضى اولور . فقط
اوصوفته تعبيريله چكشدير بلان هيئت عموميه علميه هر
كسك دليك ارادېنى كونده كنديسنى كوتارش وهر
درلو احتمالاته قارشى كوكسى كرك شرو طبقى قوجاقلامش
اولدېنى كورمك ، كوره بيلمك ايچون انصافلى بر كوز
لازم ايدى .

يوق مقصدلرى مجلس . مبعوثان او كنه كلان هيئت علميه
ايسه آنلرك خود بخود كلكلرينه اوكون مجلس مبعوثانده
اثبات وجود ايدن مبعوثلر شاهد اولدېنى كې ، اوكون
كنديسنى لك مهم واك مشكل بره وقعه كورن محمود
مختار يك افنديك تنسيبيله اولدېنى مشار اليه مختار يك
افندى ده تصديق ايدر لرلر و ايتمشلر در . مع هذا مجلس مبعوثان
او كنه بو صورتله كلان صوفتهلر دكل ايدى بلكه ملك
كنديسنه اعتماد تام ايله اعتماد ايتديكى بتون اجله رجال
علميه ايدلر آرقه لر نده بعض طلبه علوم موجود ايدى كه
اشته اوكون سلاح بدست بولان عسكره هيچ برشى تاثير
ايتديكى حالده آنلرك بياض صاريقلى آلتنده صاف
سينه لر ندين چيقان مفتح سوزلرى تاثير ايدم بيلدى كه ؟ بونى انكار
ايتك ايدم بيلمك ايچون انسانك كور اولمى لازم كلير .

اسماعيل پاشا سوزنى دها زياده تقويه ايدم بيلمك
وكوستردى كې يارار لنده ثابت قدم اولدېنى اثبات ايتك
ايچون [ملتى محو ايتديلر] ده بيوريورلر . انصاف
لازم كيم ؟ نه ي ؟ محو ايتدى ونه ايله ؟ نه كې حر كاتله
محو ايتدى ؟ طلبه علوم كيمه تعرض ايتمش ؟ كيمه بر سوز
سويلش كه بو صورتله آنلر ملتى محو ايتمش اولسونلر ؟ . . .
اشته بر سوال كه جوابى افكار عموميه ويره بيلير !!! . . .
اكر بوندن مقصدلرى اساس عصيانى حصوله كتير ديلر ديمك
ايسه بونى اثبات ايتك لازم . . . بلمم بيوردقلى كې
اثبات ايدم بيله چكلرمى ؟ . . . ونه ايله اثبات ايدم جكلر ؟ . .
يوق عسكره قوه الظهور اولديلر ديمك ايتيورلر ايسه

ده دکل پکښه باب عالی حریقک صوفیله اسنادینه ده
تکذیب ایتیلیرایدی. طوغریسی بزونی مقام مشیخت
علیادن بکلک همده اولادک پدرندن بکلدیکی کبی بکلک
مع التأسف هر ایکسی ده جوابسر قالدی. وحالا قالمده !..
آرتق بوحاله صاحبسزک ، حمایه سزک ، دهاطوغریسی
اوکسوزک دیمک پک یاقتیر :

ارمناکلی

م. صفوت

صراط مستقیمدن

جنایت تحریر :

مطالعه مراقیسی اولقله برابر آثار منتشرده کی
سربستی تحریر قارش بنم کی بدین بولونان بر رفیقم ،
پکن اقام :

— بدین اولمایلمده بو هذیانسامه بی ده خوش
کورلم ؟ دیهرک بر رساله اوزاندی
— ندر ؟ دیه صوردم .

— او قوده مؤلفنک نه هر زملر یه دیکنی آکلا !
جوانی وردی و بر اقدی کندی قبتک اوزرنده « هر
صنف کمنجلره ، مخدراته ، ابویه ، کتاب مراقیلیرینه
توصیه اولنور » عبارسی کورولن بو کیرلی قابلی کتابی
آچدم . باقدم که (افاده مرام) سرلوحه سی آلتنده
حرر بک مقصد تحریرینی آکلاتیور و « مملکتیمزک
تشکیلات اجتماعی و مدنیه سنجه موجود نقائصدن بریده
وسائط ازدواجیه مرکز محدودیتیدر. تکثیر نفوس و سلامت
ملی نقطه نظرندن حائر اهمیت اولان بونقصانک مهمامکن
تلاقیسنه خدمت مقصدیه ازدواج مکتوبلری نامیله بر
چوق نمونه لک نشرینه جسارت ایلدم بونونه لره تطبیقاً
مکتوبلر تحریر و استعمال ایلهرک نائل مرام و سعادت

اولان ولو بر قاج وطنداش بولنورسه کتابک نشرندن
اومدیغم فائده اجتماعیه حصول بولمش اوله جقدر « دیور
نقائص اجتماعیه و مدنیه مزنی اکاله عزم ایدن بو غیور
محرمک نمونه واسطتی کورمک املیله صحیفه لری چوریمه یه
باشلادم . (برکنجک مسیره ده بکندیکی برخانه تکلیف
ازدواج مکتوبی) دیسه باشلایان و (خانه سنه کاوب
کریمه سنه کورونمک ایچون بر پدردن مساعده طلبنه ،
رضالیرینی اعطادن امتناع ایلدک لری تقدیرده رخصت قانونی
استحصال قلنه جغنی ابویه اخباره دائر) مکتوب نمونه
لرینی حاوی اولان ، حتی (انات صنایع مکتب عالیسی
مدیریتنه) ناصل مکتوب پاززیله جغنی اوکره تن ، حتی و حتی
بر لیه زفافی اولانجه عریانلیغیه تصویره چالیشان اوکرا-
هتنامه دن محرمینک ناصیل بریادکار اولدیغنی آکلادم .

یاقین زمانلرده ادب و ناموسک برر معنای موهومدن
عبارت اولدیغنه و بولکلرک عادتا برر لفظ مبهمدن عبارت
بولندیغنه دائر مطالعه در میان ایدنلر ، بویله بر جوهر
معنوی موجود اولسه بیله اویله عالی برشینک مواضع
سفلیه ایله مقارنت و مناسبتی اولامایه جغنی حقنده فلسفه !
یوروتنلر کورولوب ایشیدیلیمیه باشلادی .

محقق بر فاحشه هزار شوهرک حرامزاده بی پدیری
بولونان بر طاقم صویسر ، ادبسر حریرلر ؛ اصلا بیسه میه-
جکلری ذروه ناموسی بیقیمق و کندی سویه سفلیلیرینه
ایندیرمک ایچین اساس تربیه بی درت ال ایله بالاطالامقدن ،
بنای متین اخلاقه فصاحت رخنه لری آچمقدن کری طورما
یورلر . بوناموس حیدودلیرینه ، بو اخلاق جانوارلیرینه
قارشو خطاب و عتابه تنزل ، تربیه لی بر قلم ایچین حقیقه
ذل ایسه ده ، یوزلیرینه حسبته لله توکورمک قیلندن
دیه جکم که :

انسانلر ، بالطبع حر اولقله برابر بر طاقم قیود
ضروریته نک اسیر آزاد ناپذیریدر . یابانچیسسی قالدق لری
ناموس و اخلاق رابطه لری او قیودک اک قویلرندندر که